

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

RO'YXATGA OLINDI
№ vm – 343 - 5A340608 – 2.02
«1» Iyul 2003 y

«TASDIQLANDI»
O'zbekiston Respublikasi
Oliy va o'rta maxsus
ta'lim vazirligi

«8» Iyul 2003 y

XUSUSIYLASHIRISH BOZORI
fanidan

D A S T U R

**Oliy ta'limning 340000 -«Biznes va boshqaruv»
ta'lim sohasidagi 5A340607 - «Xalqaro moliya bozorlaridagi operatsiyalar»
magistratura mutaxassisligi uchun**

Toshkent-2003

Tuzuvchilar: Shoxa'zamiy Sh.Sh.

Taqrizchilar: Djuraev V.D.
Abduraimov A.A.
Ismoilov K.

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonuni va Vazirlar Mahkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli qaroriga asosan hamda ularning negizida ishlab chiqilgan 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi" va 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" ta'lim sohalari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlari talablari doirasida tayyorlangan. Dasturda fanning nazariy, uslubiy, amaliy mavzulari va masalalari etarli yoritilgan. Dastur doirasida fanni o'rganish zamonaviy pedagogik, o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy texnologiyalarga asoslanadi. Dastur iqtisodiy yo'nalishdagi magistratura talabalarini o'qitishga mo'ljallangan.

Настоящая программа подготовлена на основе Закона Республики Узбекистан "Об образовании" и постановления Кабинета Министров от 16 августа 2001 года №343, а также разработанных на их основе Государственных Стандартов по направлениям образования 5A340607 – "Операции на международных финансовых рынках", 5A340608 – "Ценные бумаги и биржевое дело" и 5A340614 – "Управление рынками инвестиций". В ней в достаточной мере освещены теоретические, методологические, практические темы и вопросы дисциплины. Изучение дисциплины в рамках программы основывается на современные педагогические, учебно-методические, научные и практические технологии. Программа предназначена для обучения студентов магистратуры экономических направлений.

This program was prepared according to the law of the Republic of Uzbekistan "About Education" and to the enactment of the Cabinet of Ministers (from August 16, 2001, №343), as well as according to the State Educational Standards, such as 5A340607- "Operations at International Financial Markets", 5A340608- "Securities and Stock Exchange", 5A340614 – "Management of Investment Markets", created on basis of the aforementioned laws. Theoretical, methodological, practical

themes and issues of the discipline were sufficiently stated in the program. According to the program, studies of the discipline are based on the up-to-date pedagogical, educational, methodological, scientific, and practical technologies. The program is designed for tuition of graduate students' of economical directions.

Dastur Toshkent Moliya instituti Ilmiy Kengashida muhokama qilingan va nashrga tavsiya etilgan (25 aprel 2003 yil 9-sonli bayonnoma)

Dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi oliy o'quv yurtlariaro ilmiy-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengash majlisida muhokama qilingan hamda nashrga tavsiya etilgan (2003 yil 1 iyul 37-sonli majlis bayoni).

1. SO'Z BOSHI

O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida" gi Qonunida, Kadrlar tayyorlashning Milliy dasturida har tomonlama etuk va barkamol mutaxassislarni tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi ekanligi qayd etilgan. Ushbu ishlarni amalga oshirish borasida Vazirlar Maxkamasining 2001 yil 16 avgustdagi 343-sonli qaroriga asosan ishlab chiqilgan 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi" va 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" ta'lim sohalari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlari joriy qilindi. Amaldagi Standartlar asosida tayyorlangan dastur "Xususiylashtirish bozori" fanining nazariy, uslubiy va amaliy mavzulari hamda masalalarini o'z ichiga olgan bo'lib, fanni o'rganishning zamonaviy pedagogik, o'quv-uslubiy, ilmiy va amaliy texnologiyalarga asoslanadi. Dastur iqtisodiy yo'nalishdagi magistratura talabalarini o'qitishga mo'ljallangan.

O'qitishning maqsadi va vazifasi hamda boshqa fanlar bilan o'zaro bog'liqligi

O'qitishning maqsadi talabalarga xususiylashtirish bozori sohasidagi faoliyatning umumlashtirilgan nazariy, metodologik, amaliy bilim va ko'nikmalarini berishdir.

O'qitishning vazifasi talabalarni xususiylashtirish bozori sohasi bo'yicha ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik va amaliy-ishlab chiqarish faoliyatga tayyorlashdir.

"Xususiylashtirish bozori" fani magistraturaning 5A340607 – "Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar", 5A340608 – "Qimmatli qog'ozlar va birja ishi", 5A340614 – "Investitsiyalar bozorlarini boshqarish" mutaxassisliklarini asosiy fanlaridan biri bo'lib, bu fan ko'rsatilgan yo'nalishlar doirasidagi boshqa fanlarga asoslanadi va ular bilan uzviy bog'langan.

"Xususiylashtirish bozori" fani doirasida magistrant-talabalar bilimiga, uquviga va ko'nikmasiga qo'yiladigan talablar

Talabalar fanni o'rganish natijasida fanni o'qitishdan ko'zlangan maqsad va vazifalarga erishishlari lozim, shu doirada olgan bilimlarini, uquvlarini va ko'nikmalarini ilmiy-tadqiqot, ilmiy-pedagogik va amaliy-ishlab chiqarish faoliyatlarida ko'rsatilgan ta'lim yo'nalishlari bo'yicha Davlat Ta'lim Standartlarida talab qilinganidek samarali qo'llay olishlari kerak.

Fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar

Talabalarga zamonaviy usulda fanni o'rgatish va ularning bilimini baholash uchun quyidagi texnologiyalar va materiallardan foydalaniladi:

-talabalarni auditoriyada va auditoriyadan tashqari o'qitishning, mustaqil ta'limning ilg'or pedagogik usullari;

-o'qitishning texnik vositalari, o'quv filmlari, slaydlar, didaktik materiallar, plakatlar, testlar, amaliy masalalar, ish o'yinlari, ko'rgazmali qurollar, elektron shakldagi materiallar, statistik axborot, tarqatma o'quv materiallari, metodik ko'rsatmalar, yangi darsliklar, ma'ruza matnlari, monografiyalar;

-tegishli qonuniy va me'yoriy hujjatlar;

-fan bo'yicha xalqaro va O'zbekiston tajribasiga oid tegishli materiallar;

-kompyuter-axborot texnologiyalari, maxsus dasturlari va INTERNET yordamida fanga tegishli bilim va materiallar;

-talabalar bilimini muntazam joriy, oraliq va yakuniy baholashda so'rov, referatlar yozish, test-tekshiruv, amaliy masalalar ehtirish usullaridan foydalanish;

-iqtidorli talabalarga fan doirasida chuqurroq, qo'shimcha va mustaqil ishlashlari uchun sharoitlar yaratib berish;

- mutaxassislarning ilmiy-amaliy maqolalari, moliya bozori (MB) va qimmatli qog'ozlar bozori (QQB) bo'yicha rasmiy axborot byulletenlari va hisobotlar.

Fanni o'qitish semestrlari va uslubiy ko'rsatmalar

“Xususiylashtirish bozori” fani magistraturaning 5A340608 – “Qimmatli qog'ozlar va birja ishi” mutaxassisligida uchinchi semestrda 20 hafta davomida ushbu dastur asosida o'qitiladi, 5A340607 – “Xalqaro moliyaviy bozorlardagi operatsiyalar”, 5A340614 – “Investitsiyalar bozorlarini boshqarish” mutaxassisliklarida esa tanlov fani sifatida o'qitiladi.

Fanni o'qitish mobaynida dasturning fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar bandida keltirilgan materiallar va texnologiyalar uslubiy ko'rsatmalar sifatida qabul qilinishi mumkin.

Fanni o'rganish ma'ruza va amaliy mashg'ulot shaklida auditoriyada o'tish usulida amalga oshiriladi. Talabalar auditoriyada olgan nazariy va amaliy bilimlarini mustahkamlashi uchun mustaqil ta'lim kiritilgan hamda uy vazifalarini bajaradilar. Ularning olgan bilimlarini nazorat qilib borishning test-sinov, oraliq, joriy va yakuniy baholash usullari qo'llaniladi. O'quv jarayoni reyting tizimi asosida tashkil qilinadi va ular o'qituvchilar tomonidan baholanadi.

Umumiy va o'quv ishlari turlari bo'yicha hajmi

Davlat Ta'lim Standartida “Xususiylashtirish bozori” faniga jami 90 soat hajmda vaqt ajratilgan. Shundan 60 soat (20 soat ma'ruza, 40 soat amaliy mashg'ulot) auditoriya mashg'ulotlariga, 30 soat mustaqil ta'limga ajratilgan. Fandan ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda mustaqil ta'lim o'qituvchilar rahbarligida auditoriyada o'tiladi.

2. FAN DASTURI

Ma'ruza mashg'ulotlarining namunaviy mavzusi Xususiylashtirishning nazariy va amaliy asoslari, mulkdorlar sinfini rivojlantirish

Mulkni davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirishning maqsadi, iqtisodiyotdagi hamda mulkdorlar sinfini shakllantirishdagi va rivojlantirishdagi o'rni, mohiyati vazifasi.

Mulkni va mulkdorlar sinfini tasnifi.

Xususiylashtirishning nazariy va metodologik asoslari. Xususiylashtirish usullari (ma'muriy maqsadli, bosqichma-bosqich, yoppasiga xususiylashtirish, aralash va korporativ usul) va bosqichlari.

Xususiylashtirishning jahon va O'zbekiston tajribasi.

Xususiylashtirishda davlat siyosatlari

Xususiylashtirishda davlatning roli, vazifalari. *Davlat mulkini xususiylashtirishga mas'ul institutlar, ularning, vazifalari, funktsiyalari va faoliyat mexanizmi. Chet el mamlakatlari tajribasi.*

O'zbekiston Respublikasining xususiylashtirish to'g'risidagi qonuniy-me'yoriy hujjatlari majmui. O'zbekiston Respublikasi Davlat Mulkini boshqarish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash Qo'mitasi (qisqacha-DMQ), uning tashkiliy strukturasi va faoliyati, iqtisodiyotdagi davlat siyosatini amalga oshirilishidagi roli hamda vazifalari. O'zbekistonda xususiylashtirish va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash majmuasi (industriyasi) va uning tarkibidagi tashkilotlar.

O'zbekiston Respublikasining xususiylashtirish siyosati va strategiyalari (xususiylashtirish jarayonlaridagi; xususiylashtirish davridan keyingi davrda xususiylashtirilgan korxonalarni qo'llab-quvvatlash; xususi, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash va rag'batlantirish; ichki va xorijiy investorlarni jalb qilish; mulkdorlar sinfining huquqlarini va jamg'armalarini va investitsiyalarini himoyalash).

Davlat mulkini hisobini yuritish va uni boshqarish

O'zbekistonda davlat mulkini xususiylashtirilishi va boshqarilishining hisobini yuritish, uni amalga oshirish tartibi, bunda mas'ul davlat organlarining (Moliya vazirligi, DMQ) faoliyati. Xususiylashtirilgan korxonalaridagi davlat mulki inventarizatsiyasi, kapitalizatsiyasi, bozor bahosi (narxi), maqsadli ishlatilishi, sotilishi va daromadi (dividendi) hisobini yuritilishi.

O'zbekiston Respublikasi tajribasida xo'jalik sub'ektlaridagi davlat ulushlari va aksiyalari paketlarining boshqarilish mexanizmi. Ishonchli boshqaruvchi va davlatning ishonchli vakili institutlari, ularning tanlanishi (jumladan tender asosida) va faoliyati tartibi, qonuniy-me'yoriy asoslari. O'zbekistonning chet ellardagi mulkini boshqarish.

Xususiylashtirish bozori faoliyati asoslari

O'zbekistonda xususiylashtirish bozori shakllanishi va rivojlanishi qonuniyatlari (nazariy-iqtisodiy, amaliy), iqtisodiy shart-sharoitlari, xususiyatlari. Xususiylashtirish bozori segmentlari (ko'chmas va intellektual mulk, qimmatli qog'ozlar bozorlari), turlari (tenderli-maqsadli, auktsion, birlamchi, ikkilamchi bozorlar) va faoliyatini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmi.

Xususiylashtirish bozori infratuzilmasi, ishtirokchilari (DMQ va muvofiqlashtiruvchi mas'ul davlat organlari, turli toifadagi va maqomdagi investor-mulkdorlar, xizmat ko'rsatuvchilar) va ularning o'zaro hamkorlikdagi faoliyati. Xususiylashtirish bozoridagi xizmat turlari va ularni amalga oshiruvchi institutlar (DMQ; fond, ko'chmas mulk va mehnat birjalari; moliya-kredit va investitsiya institutlari; realterlik, yuridik, auditorlik va baholovchi firmalar; axborot tashkilotlari va boshqalar). Sh.Shoxa'zamiyning xususiylashtirish bozori strukturaviy-funksional modeli.

Xususiylashtiriluvchi mulkni baholash usullari (balans, bozor, investitsion). Xususiylashtirish bozorida narxlarning shakllanishi, mulkning kursi va kotirovkasi, risklar. *Xususiylashtirish bozorida ko'chmas mulk va xususiylashtirilgan korxonalar aksiyalari bilan operatsiyalarni amalga oshirish mexanizmlari.*

Xorijiy investorlarni xususiylashtirish bozoriga jalb qilinishi va faoliyati kafolatlari

Xususiylashtirish bozoridagi xorijiy investitsiyalarning turlari (portfel va to'g'ri maqsadli investitsiyalar), ularni milliy iqtisodiyotdagi o'rni, ahamiyati, vazifalari. To'g'ri maqsadli xorijiy investitsiyalarni jalb qiluvchi davlat uchun kamchiliklari va afzalligi.

To'g'ri maqsadli xorijiy investitsiyalarni jalb qilinishining nazariy asoslari, davlat siyosati va strategiyasi. Sharqiy Osiyo mamlakatlari tajribasi.

O'zbekistonga to'g'ri maqsadli va portfel xorijiy investitsiyalarni jalb qilinishining iqtisodiy shart-sharoitlari, yo'llari, huquqiy asoslari va davlat kafolatlari.

3. AMALIY MASHG'ULOTLARNING NAMUNAVIY MAVZUSI

Xususiylashtirishning nazariy va amaliy asoslari, mulkdorlar sinfini rivojlantirish

Xususiylashtirishning nazariy va metodologik asoslari.

Xususiylashtirish usullari (ma'muriy-maqсадli, bosqichma-bosqich, yoppasiga xususiylashtirish, aralash usul, korporativ usul) va bosqichlari.

O'zbekistondagi mulkdorlar sinfining tasnifi.*

Xususiylashtirishning O'zbekiston tajribasi (mexanizmi).*

Xususiylashtirishda davlat siyosati

O'zbekiston Respublikasining xususiylashtirish to'g'risidagi qonuniy-me'yoriy hujjatlari majmuini o'rganish.*

O'zbekiston Respublikasining xususiylashtirish siyosati va strategiyalarini (xususiylashtirish jarayonlaridagi; xususiylashtirish davridan keyingi davrda xususiylashtirilgan korxonalarni qo'llab-quvvatlash; xususiylashtirish, kichik va o'rta biznesni qo'llab-quvvatlash, rag'batlantirish; ichki va xorijiy investorlarni jalb qilish; mulkdorlar sinfining huquqlarini va jamg'armalarini, investitsiyalarini himoyalash) o'rganish.

Davlat mulkini hisobini yuritish va boshqarish

Xususiylashtirilgan korxonalaridagi davlat mulkining inventarizatsiyasi, kapitalizatsiyasi, bozor bahosi (narxi), maqsadli ishlatilishi, sotilishi va daromadi (dividendi) hisobining yuritilishi.

O'zbekistonda ishonchli boshqaruvchi va davlatning ishonchli vakili institutlari, ularning tanlanishi (jumladan tender asosida) va faoliyati tartibi, qonuniy-me'yoriy asoslari.*

Xususiylashtirish bozori faoliyati asoslari

O'zbekistondagi xususiylashtirish bozori tahlili.*

Xususiylashtiriluvchi mulkni baholash usullarini (balans, bozor, investitsion) o'rganish.

Xususiylashtirish bozorida ko'chmas mulk va xususiylashtirilgan korxonalar aksiyalari bilan operatsiyalar, ularni amalga oshirish mexanizmlarini o'rganish.

Xorijiy investorlarni xususiylashtirish bozoriga jalb qilinishi va faoliyati kafolatlari

O'zbekistonga to'g'ri maqsadli va portfel xorijiy investitsiyalarni jalb qilinishining iqtisodiy shart-sharoitlarini, huquqiy asoslarini va yo'llarini o'rganish.

4. TAVSIYA ETILGAN MAVZULAR BO'YICHA KO'RGAZMA-NAMOYISH MATERIALLARI, O'QUV FILMLARI VA BOSHQA DIDAKTIK MATERIALLAR

Ushbu dasturning fanni o'qitishdagi yangi texnologiyalar, fanni o'qitish semestrlari va uslubiy ko'rsatmalar bandlarida ko'rsatilganlarning tegishlilari qo'llanilishi hamda kerakli tashkilotlarning sayt va elektron pochталaridan foydalanish mumkin. Bunda kerakli tashkilotlarning sayt va elektron pochталari kafedra tomonidan berib boriladi.

Tavsiya etiladigan saytlar:

1. Fond birjalarining xalqaro federatsiyasi [http// www. fibv.com/](http://www.fibv.com/)
2. Qimmatli qog'ozlar bo'yicha komissiyalarning xalqaro tashkiloti [http//www.iosco.org/](http://www.iosco.org/)
3. AQSh Qimmatli qog'ozlar va birjalar bo'yicha komissiyasi [http//www.sek.gov/](http://www.sek.gov/)
4. Evropa ittifoqi direktivalarining to'liq matni [http//www.europa.eu.int/](http://www.europa.eu.int/)
5. Frantsiyaning birja operatsiyalari bo'yicha komissiyasi [http//www.cob.fr/](http://www.cob.fr/)
6. Italiyaning fond bozori bo'yicha komissiyasi CONSOB [http//www.consob.it/](http://www.consob.it/)
7. Ispaniyaning fond bozori bo'yicha milliy komissiyasi CNMV [http//www.cnmv.es/](http://www.cnmv.es/)
8. Avstraliyaning qimmatli qog'ozlar va investitsiyalar bo'yicha komissiyasi ASIC [http//www.asic.gov.au/](http://www.asic.gov.au/)
9. O'zbekiston Respublikasi Davlat Markaziy Depozitariysi [http//www.deponet.uz/](http://www.deponet.uz/)
10. "Toshkent" RFB [http//www.uzse.com/](http://www.uzse.com/)
11. O'zbekiston Respublikasi Davlat Mulki Qumitasi qoshidagi Qimmatli qog'ozlar bozori faoliyatini muvofiqlashtirish va nazorat qilish Markazi [http//www.atm.uz/](http://www.atm.uz/)
12. Jurnal "Rinok tsennix bumag" (RF) [http//www.rcb.ru/](http://www.rcb.ru/)
13. OESR [http//www.oecd.org/](http://www.oecd.org/)
14. Evropa investitsiya banki European Investment Bank [http//www.eib.org/](http://www.eib.org/)
15. Evropa tiklanish va taraqqiyot banki European Bank for Reconstruction and Development [http//www.ebrd.com/](http://www.ebrd.com/)
16. Evropa va Osiyo mamlakatlari fond birjalari Federatsiyasi Federation of Euro-Asian Stock Exchanges [http//www.feas.org/](http://www.feas.org/)
17. Evropa fond birjalari Federatsiyasi Federation of European Stock Exchanges [http//www.fese.be/](http://www.fese.be/)
18. Shimoliy Amerika fond birjalari Federatsiyasi Federacion Iberoamericana de Bolsas de Valores [http//www.fiabv.org/](http://www.fiabv.org/)
19. Merrill Lynch Merrill Lynch [http//www.ml.com/](http://www.ml.com/)
20. Morgan Stenli Morgan Stanley [http//www.ms.com/](http://www.ms.com/)
21. Dji.Pi.Morgan J.P.Morgan & Co. [http//www.jpmorgan.com/](http://www.jpmorgan.com/)
22. Buyuk Britaniya, Moliyaviy xizmatlar bo'yicha Kengash The Financial Services Authority [http//www.fsa.gov.uk/](http://www.fsa.gov.uk/)
23. Germaniya, Qimmatli qog'ozlar va fyucherslar bo'yicha Komissiya Bundesaufsichtsamt fur den Wertpapierhandel [http//www.bawe.de/](http://www.bawe.de/)
24. Gonkong, Qimmatli qog'ozlar va fyucherslar bo'yicha Komissiya Securities and Futures Commission [http//www.hksfc.org.hk/](http://www.hksfc.org.hk/)
25. XXR, Xitoy fond bozori bo'yicha Komissiya China Securities Regulatory Commission [http//www.csrc.gov.cn/](http://www.csrc.gov.cn/)
26. Malayziya, Qimmatli qog'ozlar bo'yicha Komissiya Securities Commission [http//www.sc.com.my/](http://www.sc.com.my/)
27. Rossiya Federatsiyasi, Qimmatli qog'ozlar bo'yicha Federal komissiya [http//www.fedcom.ru/](http://www.fedcom.ru/)
28. Yaponiya, Moliya Vazirligi [http//www.mof.go.jp/](http://www.mof.go.jp/)

Reyting agentliklari:

29. Moody*s Investors Service <http://www.moodys.com/>
30. Standard & Poor*s <http://www.standardpoor.com/>
31. Fitch IBCA <http://www.fitchibca.com/>
32. Duff & Phelps Credit Rating Co. <http://www.dcrco.com/>

Ilmiy tadqiqot tashkilotlari va konsalting firmalari:

33. Brayon Teylor tadqiqotlari Global Financial Data <http://www.globalfindata.com>
34. Iqtisodiy tadqiqotlar Milliy byurosi (AKSh) National Bureau of Economic Research <http://www.nberws.nber.org/papersbyprog/>
35. Aktsiyalar Nemis instituti Deutsches Aktieninstitut e.V. <http://www.dal.de/>
36. Internet Trading Group <http://www.internettrading.ru/>

Axborot agentliklari:

37. Dow Jones Co. <http://www.dowjones.com/>
38. Reuters <http://www.reuters.com/>
39. Telestock <http://www.teleserv.co.uk/>

5. O'ZLASH TIRISH NAZORATI

Ushbu fan bo'yicha o'quv rejada jami 90 soat ajratilgan bo'lib, shundan 20 soat ma'ruza, 40 soat amaliy ish, 30 soat mustaqil ta'lim. O'quv jarayoni davomida talaba to'plashi mumkin bo'lgan maksimal ball 90 ga teng bo'lib, shundan joriy baholashga 36 ball, oraliq baholashga 27 ball va yakuniy baholashga 27 ball ajratiladi. "Yozma ish" variantlar bo'yicha tuzilib, u o'quv dasturiga to'liq mos kelishi ta'minlanadi va talabalar reyting tizimi asosida belgilanadi.

Joriy va oraliq baholash turlari uchun fanga belgilangan ballar miqdori o'quv rejasi bo'yicha har semestrda ajratilgan soatning 70 foizi doirasida belgilanadi. O'qitilayotgan fanga ma'sul bo'lgan kafedraning qarori bilan mavzularning murakkabligiga va zaruriyligiga qarab ballar quyidagi ko'rsatkichlar bo'yicha aniqlanadi:

- magistratura tinglovchisining o'quv jarayonidagi davomati va faolligi;
- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik darajasi;
- fan bo'yicha qonuniy va me'yoriy hujjatlarni konspektlash;
- kafedra tomonidan belgilangan mavzular bo'yicha referat yozish;
- mustaqil ta'lim doirasida berilgan nazorat ishlarini bajarish.

Joriy va oraliq baholash turlari "Yozma ish" usulida yoki boshqa usullarda (og'zaki, test, himoya va xokazo) ham o'tkazilishi mumkin.

Yakuniy baholashda fan bo'yicha dastur to'la o'tilgandan so'ng magistratura tinglovchisining bilimi baholanadi. Yakuniy baholashga ajratilgan ballar miqdori o'quv rejasida fanga ajratilgan soatning 30 foizi miqdorida belgilanadi. Fan bo'yicha yakuniy baholash bosqichi belgilangan tartibda "Yozma ish" usulida o'tkaziladi.

Oliy ta'lim muassasasi fanlar uchun baholash turlarining har biri bo'yicha reyting ballarini hisoblash mexanizmini ishlab chiqadi va uslubiy kengashda tasdiqlaydi.

Semestr yoki o'quv yili davomida o'qitiladigan fan bo'yicha minimal 55 va undan yuqori foyizni to'plagan magistratura tinglovchisi qoniqarli o'qiyotgan deb hisoblanadi. Fanlar bo'yicha minimal ballning 55 foizidan kam ball to'plagan magistratura tinglovchisi qoniqarsiz (akademik qarzdor) o'qiyotgan deb hisoblanadi.

Semestr davomida fanlar bo'yicha to'plangan ballar quyidagi o'zlashtirish ko'rsatkichi bilan baholanadi:

- 86 foizdan 100 foizgacha (77.4 balldan 90 ballgacha);
- 71 foizdan 85 foizgacha (63.9 balldan 76.5 ballgacha);
- 55 foizdan 70 foizgacha (49.5 balldan 63 ballgacha).

"Yozma ish" variantlarini baholash mezonlari kafedra majlisining bayonnomalari bilan tasdiqlanadi.

6. ADABIYO TLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Karimov I.A. O'zbekiston XXI asrga intilmoqda. T.: O'zbekiston, 1999.
2. Karimov I.A. Iqtisodiyotni erkinlashtirish va islohotlarni chuqurlashtirish - eng muhim vazifamiz. T.: O'zbekiston, 2000.
3. Butikov I.L. Qimmatli qog'ozlar bozori. –Toshkent: Konsaditinform, 2001. – 472 Chjen V.A. Xususiylashtirish asoslari.- T.: IPK Shark, 1997.
4. Shoxa'zamiy Sh.Sh. va boshqalar. Tadbirkor qimmatli qog'ozlar bozorida.- Toshkent: Adolat, 2002.-275 b.
5. Shoxa'zamiy Sh.Sh. idr. Predprinimatel na rinke tsennix bumag - T.: Adolat, 2002.-275 s.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Abdullaev E., Shoxa'zamiy Sh.Sh. Qimmatli qog'ozlar. 100 savol va javob – T.: Mehnat, 1997, - 260 .
2. Rinok tsennix bumag i ego finansovie instituti: Uchebnoe posobie / Pod. rod. V.S. Torkanovskogo, - SPb.: AO "Komplekt", 1994. – 412 s.
3. Informatsionnie byulleteni RFB. "Tashkent"
4. Informatsionnie byulleteni "Rinok tsennix bumag", Agenstva "Konsaditinform".
5. O'zbekiston Respublikasining bank, moliya, qimmatli qog'ozlar bozoriga oid qonuniy-me'yoriy hujjatlari.- sistema "PRAVO"